

BATI AVRUPA'DAKI
TEORİK, İDEOLOJİK VE PROPOGANDA-AJİTASYON
ÇALIŞMALARI ÜZERİNE
RAPOR

16 Şubat 1989

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAN

İÇİNDEKİLER

GENEL DURUM	3
B. AVRUPA YÜRÜTME KOMİTESİ'NİN KARARLARI	5
BASIN-YAYIN MERKEZİ	7
Faaliyet alanları	
Teknik donanım	
Kadrolar ve parti örgütü	
TÜRKİYE POSTASI	9
YENİ YOL	10
Politik Büronun çizdiği çerçeve	
Yazı kurulunun ilke kararları	
İlk dört sayının değerlendirilmesi	
Tiraj ve gelir-gider durumu	
BİRLİK ENFORMASYON MERKEZİ (BEM)	16
SÜRESİZ YAYINLAR	17

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

GENEL DURUM

TBKP'nin Batı Avrupa'da merkezi düzeydeki teorik, ideolojik ve propoganda-ajitasyon çalışmaları, esas olarak Duisburg'daki binanın çatısı altında yürütülen basın-yayın faaliyetinden oluşuyor.

Bu çalışmanın bugünkü durumu ve sorunları konusunda ayrıntılara girmeden önce teorik, ideolojik ve propoganda-ajitasyon çalışmasını etkileyen ve bu çalışmanın görevlerine de ışık tutan genel durumu ana hatlarıyla özetlemek, ardından Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin bugüne kadar bu çalışmaya ilişkin olarak aldığı kararlara ve bunların ne ölçüde uygulanabildiğine değinmek yararlı olacaktır.

*

Batı Avrupa örgütlerimizin hemen tümünün Türkiyeli yığınlardan kopukluğu ve uzun zamandan beri süregelmekte olan "parti içi durgunluğu" aşma yönünde henüz ciddi adımların atılmamış olması, bu raporun kapsamına giren faaliyet alanını da olumsuz etkilemektedir.

Politik Büro'nun, Batı Avrupa Bölge Komiteleri üyeleriyle yaptığı ortak toplantıyı değerlendiren 20 Aralık 1988 tarihli belgesinde parti-içi durgunluk;

"Partimizin öne koyduğu politik amaçlara bağlı bir politik çalışma anlayışı geliştirmemiş olmak, ... partimizin geliştirdiği politika ile onun örgütsel faaliyeti arasındaki açıklık"

olarak tanımlanıyor ve bu durumun ortadan kaldırılmasının,

"partimizin yukarıdan aşağıya, politik faaliyet anlayışını bütünüyle yenilemesine bağlı olduğu"

saptamasını yapıyor. Pratik örgütsel faaliyetimizin yenilenebilmesini ise şu üç noktaya bağlıyor:

- 1) *"her düzeyde parti örgüt ve kadrolarımızın toplumsal ve politik yaşam içinde aktif bir biçimde yer alması"*
- 2) *"geliştirdiğimiz yeni politikanın özü ve yöneldiği temel amaç, ülkemizdeki politik gelişmelere müdahale etmek ve bu gelişmeler içinde rol almak" olduğuna göre, B. Avrupa'daki parti örgütlerimizin de özellikle arasında yaşadıkları Türkiyeli yığını doğrudan ilgilendiren "toplumsal ve politik gelişmeleri etkilemek, varolan durumu değiştirmek için sürekli bir politik çalışma yürütmesi"*
- 3) *"partinin politik faaliyetinin her alanda hem biçim ve hem de içerik olarak daha açık ve legal örgütlenmesi"*.

Ne var ki, bütün bunların B. Avrupa koşullarında ve her ülkenin kendi özgüllükleri de hesaba katılarak nasıl yapılacağı henüz somutlanmadığı için; ve bu somutlamanın temelini oluşturacak "Batı Avrupa'daki politik faaliyetimizin amaçları ve perspektifleri" konusundaki tartışma sonuçlandırılmadığı için, her düzeydeki parti örgütlerimiz ve kadrolarımız "bekleme" psikolojisini aşıp "pratik politik faaliyete" yönelememektedir. Bu durumun epey uzun bir zamandan beri sürüp gidiyor oluşu, parti örgütlerimizin büsbütün içine kapanmasına ve parti yaşamındaki sorunların ön plana çıkmasına ve -pratik politik faaliyet yokluğunda çözümleri zorlaştığı için de- birikmesine yol açmaktadır.

Merkez Komitesi'nin, partimizin Türkiye'deki güncel savaşımına ilişkin olarak geliştirdiği politikaların Batı Avrupa örgütlerimizce de uygulanabilmesi için, Batı Avrupa koşullarına uyarlanarak yeniden somutlanması, yani Batı Avrupa koşullarına "tercüme edilmesi" gerekmektedir. Esas görevi bu olması gereken Batı Avrupa Yürütme Komitesi ise, "Batı Avrupa'daki politik faaliyetimizin amaçları perspektifleri" henüz kesinleşmediği için, böyle bir çalışmayı gündemine alamamakta, kendisine bağlı parti örgütlerinin önüne Türkiyeli yığınların günlük yaşamıyla doğrudan bağlı güncel

politik hedefler koyamamakta, onları yönlendirememekte, bu temelde denetleyememekte, örgütlerimizin çok zayıflamış olan yığın bağlarını kurmalarına yardımcı olamamaktadır.

Parti içindeki durgunluğun aşılamamasında, bunlara ek olarak rol oynayan iki önemli etmenden daha söz edilebilir.

Bunlardan birincisi, perestroyka ve glasnost'un dünya komünist hareketinde yarattığı tartışmalar ve bizim parti örgütlerimizin ve kadrolarımızın bu tartışmaları esas olarak yalnızca burjuva basınından izleyebilmeleri; "eskiyip gidenin" ve "gelmekte olan yeni"nin ne olduğu konusunda süregiden "bulanıklık"; bunun bilinçlerde yarattığı boşluk; geçmişten devralınacak olumlu bir mirasın var olup olmadığı ve varsa bunun ne olduğu konusunda yüksek sesle sorulmasa bile zihinlerde varolan ve yanıtız kalan sorular...

İkincisi,--bir yönüyle bütün bunlara da bağlı olan-- "çağdas, demokratik ve yığinsal komünist partisi"nin ne olduğu, yani "nasıl bir parti?" sorusu...

Ama şurası da bir gerçek ki, iki noktada özetlenmeye çalışılan bu ideolojik-teorik sorunların aydınlatılmasına bugünkünden çok daha fazla ağırlık verilse bile --ki bu mutlaka yapılmalıdır--, tek başına bu, yığınlardan kopuk ve günlük politik faaliyetten yoksun parti örgütlerini ve kadrolarını içinde buldukları durumdan çıkarmaya yetmeyecektir; çünkü sorun yalnızca ideolojik-teorik bir sorun değildir.

*

Bu durumun Batı Avrupa'daki merkezi yazılı propoganda-ajitasyon çalışması (basın-yayın faaliyeti) üzerindeki etkisi şu olmaktadır:

Yayın organlarımız (yani Türkiye Postası ve zorunlu olarak daha çok Batı Avrupa'daki parti örgütlerimizin sorunlarına eğilmek durumunda kalan Yeni Yol):

- 1) Batı Avrupa koşullarına uyarlanmamış, propogandasını yapacakları ve bağlı sorunları açıklığa kavuşturacakları, somut bir politika olmadığı için; ve
- 2) parti örgütlerimizin genelleştirilebilecek ya da eleştirilerek düzeltilecek somut günlük faaliyetleri olmadığı için

Batı Avrupa parti örgütlerimizin gereksinimlerine yanıt verecek bir yayın politikası saptamakta güçlük çekmektedir. O nedenle, söz konusu yayın organlarımızın, "parti örgütlerinin politik faaliyetleri içindeki yerleri ve işlevleri", "örgütlenme aracı olarak etkinlikleri", "içerikleri", "nitelikleri" gibi noktalar üzerinde yoğunlaşmak mümkün olmamaktadır.

Bu durum, merkezi propoganda-ajitasyon alanında çalışan kadroların kendilerini de olumsuz yönde etkileyen, çalışma şevklerini kıran, isteksizlik yaratan ek bir etmen olmaktadır. Bu alanda çalışan kadroların sayısındaki sürekli azalma ve ayrılanların yerini doldurmakta çekilen zorluk büyük ölçüde buradan kaynaklanmaktadır.

B. AVRUPA YÜRÜTME KOMİTESİ'NİN KARARLARI

Batı Avrupa Yürütme Komitesi, Batı Avrupa'daki merkezi propoganda-ajitasyon ve basın-yayın çalışmalarıyla ilgili sorunları görece kapsamlı olarak 17-18 Ekim 1988 günleri yaptığı toplantısında gündemine aldı ve şu saptamaları yaptı:

Partimizin Batı Avrupa'da yürüttüğü basın-yayın çalışmalarıyla parti örgütleri arasında ciddi bir kopukluk vardır. Basın-yayın alanında çalışan kadrolar parti örgütlerinin çalışmalarından, hedeflerinden ve ihtiyaçlarından büyük ölçüde habersizdirler. Parti örgütlerimiz de, yayın organlarının kendi ihtiyaçlarına yanıt getirmedini düşünmekte, onları politik eğitim ve örgütlenme aracı olarak kullanmamaktadır. Böylece, yayın organlarımız kollektif propogandacı, ajitator ve örgütleyici olarak parti örgütlerimizin yaşamında yer alamamaktadır. Bu durumun ortaya çıkmasının birden çok nedeni olmakla birlikte, ilk el atılması gereken belirleyici neden, her düzeydeki parti komiteleri oluşurken bu alanın ihtiyaçlarına yanıt verebilecek bir bileşimin gözönünde bulundurulmayışı ve bu komitelerin basın-yayın çalışmalarını örgütleyiş tarzlarıdır. Komiteler oluşturulurken, komitenin basın-yayın çalışmasını yürütecek yetenekte, bu işe yatkın, bu alanın sorunlarını anlayabilecek bir kadronun komitede yer almasına genellikle özen gösterilmemektedir. Komite oluştuktan sonra işbölümü yapılırken bu alanın sorumluluğu herhangi bir komite üyesine verilmekte; bu komite üyesi de o bölgedeki bir-iki üyeyi ya da sempatzanı "yayınların satılması, paralarının toplanması, ve haber gönderilmesi" ile görevlendirmekte; böylece komite "üzerine düşeni yapmış" olmaktadır. Bu noktadan sonra basın-yayın organları ve bunların yerel çalışmadaki yeri konusu komitenin gündemine hemen hiç gelmemekte, eğer geliyorsa bu da çoğunlukla "birikmiş yayın borçlarının nasıl ödeneceği" ile sınırlı kalmaktadır. Böylece yayın organlarıyla yerel parti örgütleri arasındaki ilişki, redaksiyon ile parti komitesi arasındaki ilişki yerine, redaksiyon ile -- bazı durumlarda parti üyesi bile olmayabilen-- yerel yayın temsilcisi arasındaki ilişki durumuna gelmektedir.

Batı Avrupa Yürütme Komitesi bu saptamalardan hareketle "Basın-Yayın Çalışmaları" ile ilgili olarak şu kararları aldı:

- 1) Basın-yayın çalışmaları, propoganda-ajitasyon ve ideolojik çalışma partinin bugünkü politik faaliyetinde belirleyici önem taşıyor. Bu alanda köklü bir iyileştirme sağlanmadan diğer örgütsel sorunların çözülmesi olanaksızdır. Parti örgütleri her düzeyde en yetenekli ve bu çalışmaya en yatkın kadroların bu alanda görevlendirilmesini ve bütün parti örgütlerinin politik faaliyetlerinde en önemli iş olarak bu alanın ele alınmasını sağlamalıdır.
- 2) Bir parti örgütünün günlük politik faaliyetinin değerlendirilmesinde, o parti örgütünün parti yayınlarının çıkmasına katkısı (haber, yazı, görüş, eleştiri, vb. gönderme), o yayını kendi örgütsel faaliyetinde bir araç olarak kullanma düzeyi ve etkinliği, parti yayınlarını dağıtma ve yaygınlaştırma düzeyi temel başarı ölçütlerinden biri olmalıdır.
- 3) Bölge Komitelerinde ideolojik çalışmadan sorumlu bir kişinin görevlendirilmesi ve bu sorumlunun yönetiminde doğrudan Bölge Komitesi'ne bağlı bir parti biriminin örgütlenmesi gerçekleştirilmelidir. Partinin merkezi yayın organlarının sorumlularının, yürüttükleri yayın faaliyetine ilişkin olarak, Bölge Komitelerinde ideolojik çalışmadan sorumlu kadrolarla gerekli olduğunda doğrudan ilişki kurabilmeleri sağlanmalıdır.
- 4) Çıkan yayınların izleyeceği yayın politikası, parti örgütlerinin yayınlara katkı ve katılımının nasıl sağlanacağı konusunda birlikte yaklaşımlar geliştirmek amacıyla yayın sorumlusu yoldaşların: a) FAC Bölge Komitesi ile toplantı yapmasına; b) ülkelerdeki bölge komiteleri sekreteri ve propoganda-ajitasyon sorumlularıyla ortak bir toplantının örgütlenmesine...

Batı Avrupa Yürütme Komitesi, bu kararların dışında "Parti Basını Üzerine" başlıklı bir metni

her bölgenin konferans hazırlık komitesine ileterek konunun yapılacak olan yerel ve bölge konferanslarının gündemine alınmasını istemiştir.

*

Bu kararların yaşama geçirilmesi doğal olarak Batı Avrupa örgütlerinin yapacakları konferanslar sonrasına kalmıştır. Bununla birlikte, bu kararların yaşama geçirilmesi doğrultusunda ilk adımlar konferanslar öncesinde de atılmaya başlanabilirdi. Bu da Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin, kendi aldığı kararı bizzat kendisinin uygulamaya başlamasına, yani propoganda-ajitasyon ve basın-yayın çalışmalarını daha sonraki toplantılarının gündemine almasına bağlıydı. Bu yapılamamıştır.

Yukarıdaki 4 no.lu karar ise, tekrar gündeme getirilmesine gerek olmadan uygulanabilirdi. Bu da yapılamamıştır.

Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin "Parti Basını Üzerine" başlıklı kararının, yapılan yerel ve bölge konferanslarının gündemine ne ölçüde girdiği, nasıl tartışıldığı ve ne gibi kararlar alındığı konusunda henüz bilgi yoktur.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

BASIN-YAYIN MERKEZİ

Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin merkezi propoganda-ajitasyon ve basın-yayın çalışmasının maddi, teknik olanakları ve bu binada çalışan kadroların bağlı oldukları parti örgütünün durumu üzerinde kısaca da olsa durmak gereklidir. Bu yapılmadan, bu alana ilişkin sorunlar ve çözüm yolları bir bütünlük içinde ve gerçekçi temeller üzerinde ele alınamaz.

Faaliyet alanları

Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin bu alana ilişkin çalışmaları, Duisburg'daki parti binasının bir bölümünde yürütülmektedir. Bu binanın çatısı altında yürütülen faaliyetler şunlardır: 1) Türkiye Postası; 2) Yeni Yol; 3) Birlik Enformasyon Merkezi (BEM); 4) partinin süresiz yayınlarının (kitap, broşür, vb) yayımı, basımı ve dağıtımı.

Bu faaliyetlerin, Kutlu ve Sargın yoldaşların dönüşlerinden sonraki örgütleniş tarzı söyleydi.

Türkiye Postası, Yeni Yol ve BEM'in içeriğe ilişkin sorumluluğunu, bu organların yazı kurulları ya da sorumluları birbirlerinden bağımsız olarak, ayrı ayrı yürütmekteydiler. Teknik realizasyon ve teknik kadrolar, mali sorunlar, yayınların dağıtımı ve partinin süresiz yayınlarının yayımı, basımı ve dağıtımı ise, bunların hepsinin dışında merkezileştirilmiş ve sorumluluğu da Ertan Uyar yoldaşa verilmişti. Bu örgütlenme biçimi TBKP Kongresi'nden sonra da sürmüştür.

Yeni Yol'un yeni bir biçim ve içerikle çıkmasına karar verilmesiyle birlikte, bu yayının sorumlusu, Yeni Yol'un teknik, mali ve dağıtım işlerini bu merkezi yapıdan ayırdı. Yeni Yol, Ekim 1988'den beri bina içindeki teknik araç ve gereçleri kullanmakla birlikte, derginin içeriğinden teknik ve mali işlerine kadar bütün çalışmasını kendi kadrolarıyla yürütmektedir. Bunun dışında örgütlenme tarzının esaslarında değişen bir yön fiilen olmamıştır.

Teknik donanım

Haberleşme: Üç telefon hattı ve bu üç hattı birbirine bağlayabilen ve ayrıca dahili haberleşmeyi sağlayabilen bir santral sistemi; bir telex makinesi (artık kullanılmıyor); bir telefax aleti ve yalnızca bu faxa ait ayrı bir telefon hattı.

Dağıtım: Abonelerin ve temsilcilerin durumunu izlemeye ve dağıtım için gerekli adreslemeyi ve etiketlemeyi yapmaya yarayan IBM-kompatible iki kompüter.

Dizgi ve pikaj: Biri 2 Megabayt, diğeri 1 Megabayt gücünde iki Macintosh kompüter, 40 Megabayt kapasiteli bir Hard Disk ve bir adet lazer basıcı. Bu teknik donanım, E. Uyar'ın girişimi ve çabasıyla toplam 22 bin Mark'a sağlandı.¹ Yeni Yol kadrosunun katkısıyla da, bu sistemle Atari marka kompüterler arasında dizgi bakımından uyum sağlandı.

Bu kompüterlerle şu teknik olanaklara kavuşulmuş oldu:

- 1) Türkiye Postası redaksiyonu, yazı ve haberleri yazarken, aynı anda dizgisini de yapabilir hale geldi. Redaksiyon'dan 3 kişi, başka teknik kadroya hemen hiç gereksinim kalmadan, gazeteyi büyük ölçüde dizip pikajını yapabilir hale geldi.
- 2) Yeni Yol'un matbaaya kadar olan bütün teknik sürecinin bir kişiyle yapılabilir hale gelmesi ve ayrıca derginin dizgisinin Batı Berlin'de Atari ile de yapılabilmesi. Derginin pikaj diye ayrı bir işinin kalmaması, basım aşaması hariç insan eli değmeden hazırlanabilmesi.
- 3) Partinin kitap, broşür gibi süresiz yayınlarının dünyanın herhangi bir yerinde Atari marka bir kompüterle dizilip, tashihinin yapılabilmesi ve Duisburg'daki kompüterle sayfa düzenlerinin yapılıp matbaaya gönderilebilmesi.

¹ Bu 22 bin Mark'ın yaklaşık 17.500 Mark'ı Türkiye Postası'nın "dizgi makinası" kampanyası çerçevesinde toplanan bağışlarla ve 4.500 Mark kadarı da borç bulunanak alınmış olan kompüterle yapılan dizgi işlerinden sağlanan kazançla finanse edilmiştir. Kompüterlerin, açılan kampanya sonucu toplanan paranın yeterli düzeye gelmeden bir an önce alınabilmesini, verdiği 10 bin Mark borçla partimizin FAC Bölge Komitesi sağlamıştır.

Eğer bu teknik olanaklar yaratılmamış olsaydı, hem eldeki dizgi makinelerinin işe yaramaz hale gelmiş olması, hem de teknik ve yazı kadrosunda son bir yıl içindeki azalma yüzünden her türlü yayın faaliyeti çoktan durmuş olacaktı.

Repro: Fotoğrafları basıma hazırlamaya yarayan, teknik ömrünü doldurmuş, Türkiye Postası için vazgeçilmez olduğundan yenilenmesi gereken bir adet repro makinesi.

Matbaa makinesi: A-3 ebadında baskı yapabilecek, hiç kullanılmamış bir adet baskı makinesi. Henüz herhangi bir yere yerleştirilmemiş ve dolayısıyla işletilmeye başlanmamıştır. Kullanılabilmesi için usta işçi kadrosu hazırlanmış, ama işletme olarak yönetecek kadro henüz bulunmamıştır. Ayrıca, işletilebilmesi için bıçak, dikiş makinesi, vb. gibi ek yatırımlara ihtiyaç vardır. Bu makine, Yeni Yol'u ve kitap ve broşür gibi yayınları basabilir.

Kadrolar ve parti örgütü

Duisburg'daki binada, basın-yayın alanında çalışan parti üyesi kadro sayısı yakın zamana kadar şöyleydi:

Yeni Yol :	2 (biri yazı kurulu üyesi, diğeri mali ve dağıtım sorumlusu)
T.Postası :	5 (hepsi yazı kurulu üyesi)
Dağıtım ve teknik işler :	3

TOPLAM	10

Batı Avrupa Yürütme Komitesi, 17-18 Ekim 1988 günleri yukarıda sözü edilen toplantısında basın-yayın alanında çalışan parti üyeleri ile ilgili şu kararı aldı:

"Yeni Yol ve Türkiye Postası redaksiyonlarında çalışan ve mali, teknik ve idari işlerde çalışan bütün parti üyelerinin tek bir parti kolektifi olarak örgütlenmesine; bu parti örgütünün Batı Avrupa Yürütme Kurulu'na bağlı olarak çalışmasına ve kolektifin parti örgütü sekreterliği görevinin Yavuz Ünal tarafından yürütülmesine..."

Teknik ve idari işlerde çalışan 2 kadrodan biri günlük pratik çalışmadan da tümüyle ayrılmış ve işyerine hiç gelmez olmuş; diğeri işe ailesiyle birlikte Batı Berlin'e taşınmıştır. Yeni Yol'da çalışan 2 üye ile Türkiye Postası yazı kurulu üyesi 2 üye, böyle bir kolektife değil, oturdukları ya da çalıştıkları yerel parti örgütüne bağlanmak istemektedirler. Türkiye Postası yazı kurulunda çalışan bir diğer üye de basın-yayın alanındaki çalışmadan tümüyle ayrılmak istemektedir. Parti örgütünün bu durumu ve E. Uyar'ın idari, mali ve teknik işlerinin sorumluluğundan tümüyle ayrılmaya karar vermiş olması, buna karşılık onun yürüttüğü işi devralacak kadronun henüz belirlenememiş oluşu, Duisburg'daki binanın çatısı altında yürütülmekte olan bugünkü yayın faaliyetinin geleceği konusunu köklü bir biçimde yeniden gözden geçirmeyi gerektirmektedir.

TÜRKİYE POSTASI

Türkiye Postası gazetesi iki ay sonra 6'ncı yılını dolduruyor. Değil yalnızca Federal Almanya, hiçbir Batı Avrupa ülkesinin tarihinde hiçbir göçmen grubu bu kadar uzun bir süreyle ve bu kadar düzenli gazete çıkarmayı ve yaşatmayı başarmış değildir. Bu gazete Batı Avrupa'daki göçmenlerin tarihindeki yerini en azından bu özelliğiyle çoktan almış bulunuyor. Bu başarı doğrudan doğruya partimize ve özellikle de onu yıllarca çok güç koşullar altında çıkarmış kadrolara ve yaşatmış olan üyelerimize aittir.

Türkiye Postası'nın yayın politikasının ne olacağı, hangi kesimlere ne için hitap edeceği, vb. soruları bu gazetenin yaşı kadar eskidir ve parti yönetimi, yazı kurulu, temsilci ve okurları tarafından hala sorulmakta ve tartışılmaktadır.

Yayın politikasını belirlemekte hiçbir zaman aşılamayan bu zorluk, parti örgütlerimizle yayın organları arasındaki --yukarıda kısaca değinilmiş olan-- kopuklukla da birleşince, bu gazete günlük parti çalışmasının bir parçası haline gelememiştir.

Bu durum, gazetede çalışanların moral durumlarını sürekli olumsuz etkilemiş, gazetenin kendine özgün iç sorunlarının zamanında çözülemediği bunların birikmesine yol açmıştır. Bütün bunların sonucunda gazetede çalışan kadrolarda şöyle bir kanı hakim olmuştur: "Partinin yönetici organları Türkiye Postası'nı sorunları bir türlü bitmeyen bir yayın organı ve mecburen taşınan bir yük olarak görmektedir. Yönetici organların bu bakış açısı yerel parti örgütlerine de yayılmıştır. o nedenle de gazete hem tiraj hem de kadro kaybetmektedir."

Bütün olumsuzluklara rağmen bu gazetenin 6 yıldır yayın yaşamını bir kez olsun aksatmadan sürdürebilmiş olması, böyle bir yayının, eğer kullanılacak olursa, Batı Avrupa'daki parti çalışması için ne kadar güçlü bir araç olabileceğini göstermeye yeterlidir.

Batı Avrupa Yürütme Kurulu, gazetenin yayın politikasının ve parti çalışması içindeki yerinin, TBKP'nin Batı Avrupa'daki çalışmasının amaç ve perspektiflerinin kesinleşmesiyle tanımlanabileceğini düşünmektedir. o zana kadar da, Türkiye Postası'nın yayını kesintiye uğratmadan sürdürmesi için bütün olanaklar seferber edilmelidir.

Tiraj ve gelir-gider durumu:

Türkiye Postası'nın şu anda her sayısı ortalama 2000 adet satılmaktadır. Bu, ayda ortalama 10.833 DM kadar bir satış geliri demektir.

Aylık giderlerin dökümü ise şöyledir:

	Sayı başına	Aylık ortalama
Matbaa	2.169,42	4.700,-
Repro	60,-	130,-
Postalama	860,-	1.864,-
Paketleme+etiketleme	125,-	271,-
Yol giderleri	192,30	417,-
Fotoğraf+teknik malzeme	25,-	54,-
Toner	60,-	130,-
Ücret	500,-	1.083,-
Kira	250,-	540,-
Telefon	120,-	260,-
Elektrik	107,75	234,-
TOPLAM		9.683,-

Buna göre Türkiye Postası'nın aylık ortalama net karı -kağıt üzerinde- (10.833 - 9.683 =) 1.150 Mark'tır, ama bu fiilen "ucu-ucuna kendine yeter" bir durum demektir.

YENİ YOL

20. sayısına kadar TİP ve TKP Merkez Komitelerinin 15 günlük yayın organı olarak çıkan Yeni Yol, Politik Büro'nun kararıyla 15 Ekim 1988 tarihinden ve 21. sayısından itibaren yeni bir başredaktörün ve yazkurulunun sorumluluğunda TBKP yayın organı olarak çıkmaya başladı.

Politik Büro'nun çizdiği çerçeve

PB, Yeni Yol'un adının değiştirilmemesini, ama hem biçim ve hem de içerik olarak yeni bir yayın olarak çıkmasını kararlaştırdı. Yeni Yol, hem parti politikasının hem de parti yaşamının serbestçe tartışılacağı; üyeler kadar her düzeyde parti yöneticilerinin de kendi imzalarıyla görüşlerini savunacakları; bu açıdan yazı kurulunun basılmak üzere gelen yazılara "sakıncalı-sakıncasız" olarak yaklaşmayacağı; partiyi üyeler karşısında olduğu kadar kamuoyu karşısında da şeffaflaştırarak; böylece TBKP'yi üyeler kadar kamuoyunun da denetimi altına sokacak; parti içinde tartışma kültürünün gelişmesine, parti içi yaşamın demokratikleştirilmesine ve partinin yasal bir parti olarak çalışmaya hazırlanmasına yardımcı olacak bir yayın olarak düşünülüyordu.

Yeni Yol, Türkiye'de yasal çalışma hakkı kazanılincaya kadar zorunlu olarak yurt dışında çıkacak, ama yurt dışı parti örgütlerinin değil, tüm TBKP'nin yayın organı olacaktı. Bu nedenle Türkiye parti örgütlerinin de dergideki tartışmalara katılmaları sağlanacak ve dergi olanaklar ölçüsünde Türkiye'de de dağıtılacaktı. Türkiye'den yazgönderilmesini ve Türkiye'de dağıtılmasını PB sağlayacaktı. PB, Yeni Yol'un başredaktörünü belirlemiş, yazı kurulunun diğer üyelerinin, başredaktörün önerileriyle birlikte belirlenmesini kararlaştırmıştı. Yeni Yol içeriği ve yayın politikası olarak İdeolojik Çalışma Bürosu'na karşı sorumlu olacak; maddi, teknik ve kadro sorunlarının çözümü için ise Batı Avrupa Yürütme Komitesi'ni muhatap alacaktı.

Yazı Kurulu'nun ilke kararları

Başredaktörün ve PB üyelerinden bazılarının öneri ve temalarıyla yazı kurulu -sonradan genişletilmeye açık olarak- Ahmet Kardam'ın başkanlığında Güray Tekinöz, Feridun Gürgöz, Tahsin Yardımcı ve Ümer Tulgan'dan oluşturuldu.

Yazı Kurulu, Ümer Tulgan'ın kişisel nedenlerle hazır bulunamadığı ilk toplantısını, derginin yeni biçim ve içeriğiyle çıkmasından bir ay önce, 15 Eylül 1988 günü yaptı. PB'nun çizdiği çerçeveyi temel alan yazı kurulu ilk toplantısında şu kararları aldı:

- 1) Yazı Kurulu üyelerinin adlarının Yeni Yol'da deklere edilmesi. Bu yapılmadığı takdirde derginin kişilik kazanmakta zorlanacağı ve etkili olma olanaklarının azalacağı. Tüm yurt dışında bulunan yazı kurulu üyelerinin isimlerinin dergide açıkça ilan edilmesinin, derginin tümüyle yurt dışında çıkan bir yayın organı olma görüntüsünü ağırlaştırmayacağı; dergi Türkiye'de basılmadıkça, hepsi yurt dışında olan yazı kurulu üyelerinin isimlerinin ilanının ek bir sakınca doğurmayacağı.
- 2) TİP-TKP birliğinin pekiştirilmesi açısından katkısı olacaksa, yazı kurulunu oluşturan isimler arasında TİP kökenli bir yoldaşın adının da mutlaka bulunması ve onun adının da dergide ilan edilmesi.
- 3) Gerek yazı kurulu üyelerinin adları ilan edilirken, gerekse imzalı yazılara yer verilirken, parti adlarının mı yoksa gerçek adların mı kullanılacağına yazı kurulu üyelerinin ve yazarların kendilerinin karar vermesine.
- 4) Dergide yayınlanamayacak hiçbir "sakıncalı fikrin" olamayacağı; ama buna karşılık derginin de TBKP MK adına çıkıyor olmasının unutulmayacağı; dolayısıyla derginin kendi tutumunun ve "yazkurulu" imzalı yazıların "parti programı ve yeni düşünceye olumlu yaklaşım" temeline oturmak zorunda olduğu. Dergi ile PB arasındaki ilişkinin de bu temele oturması gerektiği.

- 5) Yazı Kurulu'nu oluşturan ve oluşturacak kişilerin, parti programını ve yeni düşünceyi aktif ve kararlı savunan kişilerden oluşmasının gerektiği; yazı kurulunun kendi içindeki uyumunun asgari temelini bu olduğu; "Yazı Kurulu" imzalı yazıların, kurul üyelerinin oy bilgisi ile yayınlanması.
- 6) Okur mektuplarının, yer darlığı nedeniyle kısaltma zorunluluğu dışında, prensip olarak olduğu gibi yayınlanması. Ama doğruluğu belli olmayan, kişi ya da örgütleri kabaca suçlamanın dışında bir özellik taşımayan mektupların yayınlanmaması; mektupların yayınlanabilirliğinde bir "fikir" içeriyor olma koşulunun aranması.
- 7) Yayınlanmak üzere gelen yazılarda, yer darlığı nedeniyle yapılacak zorunlu ama yazıda yer alan görüşe zarar vermeyen kısaltmalar dışında, yazarın onayı olmadan hiçbir değişikliğin yapılmaması.
- 8) Hiçbir yazının savunduğu düşünceden ötürü yayınlanmasının reddedilemeyeceği; eğer yazının kalitesi yazı kurulunun öngördüğü standartları tutmuyorsa, yazı kurulunun, yazıyı, eleştirileriyle birlikte, düzeltilmesi istemiyle, yazarına iadesi.

*

Politik Büro, yazı kurulunun bu kararlarından birincisini, bu aşamada yalnızca başredaktörün adının açıklanmasının yeterli olduğunu belirterek reddetti. Güray Tekinöz, bunun üzerine, bu konunun kendisi açısından "temel bir ilke" olduğunu söyleyerek yazı kurulu üyeliğinden ayrıldı. Feridun Gürgöz ise Federal Almanya Bölge Komitesi sekreteri olarak işlerinin ağırlığı yüzünden daha sonraki yazı kurulu toplantılarına katılmadı. TİP kökenli bir parti üyesinin yazı kuruluna katılmasında sağlanamayınca, yazı kurulu üye sayısı fiilen üçe düştü.

Yazı kurulu, bugüne kadar çıkan dört sayı boyunca, saptadığı 4 no.lu ilkede yaptığı bir değişiklik dışında (nedeni aşağıda açıklanacak), çıkmazdan önce saptadığı ilkelere bağlı kaldı.

İlk dört sayının değerlendirilmesi

Yazı kurulu 26 Ocak 1989 günü yaptığı toplantıda, kendi sorumluluğu altında çıkan Yeni Yol'un ilk dört sayısını değerlendirdi, eksiklikleri ve bu eksiklikleri gidermeye yönelik ilk önlemler üzerinde durdu.

- 1) Yeni Yol, özellikle parti politikasının ve parti yaşamının sorunlarının açıkça tartışıldığı, üyelerin kendi sözlerini söylemeye başladıkları bir platform haline gelmekte ilk adımları atmıştır. Ayrıca, henüz yetersiz de olsa, partinin çeşitli düzeylerdeki yönetici organlarının aldığı kararların parti üyelerine doğrudan duyurulmasında işlev görmüş, parti yöneticilerinin kendi kişisel görüşleriyle parti kamuoyunun önüne çıkmalarının ilk örneklerini vermiştir. Yeni Yol daha simdiden hem parti üyeleri tarafından hem de --ulaşabildikleri kadarıyla-- dışımızdaki devrimci kesimler tarafından ilgiyle beklenen ve okunan bir yayın haline gelmeyi başarmıştır. Biçimine gösterilen özen derginin saygınlık kazanmasına yardımcı olan bir başka etmendir.
- 2) Yeni Yol, yer verdiği konuları doğrudan parti politikasının tartışıldığı ve parti yaşamına ilişkin sorunların ele alındığı konularla sınırlamaktadır. Yazı kurulu konu yelpazesini genişletmeyi doğru bulmamaktadır. Yeni Yol'un konu yelpazesinin dar olduğu, okurlarının gereksinimlerinin hepsini karşılamadığı yolundaki eleştiriler, aslında yalnız Yeni Yol'a değil, partimizin yayınlarının bütününe yönelik bir eleştiridir. Parti yayınlarındaki konu zenginliğinin yeterli olmayışından doğan bir eksiklik varsa, bu eksikliğin Yeni Yol tarafından giderilmeye çalışılması bu derginin özelliğini yitirmesi ve diğer yayınlarımızı tekrarlama durumunda kalması demek olacaktır.
- 3) Yeni Yol'un temel eksikliği konu yelpazesinin darlığı değil, "TBKP yayın organı" sıfatını taşıyor olmasına rağmen, "TBKP'nin yurt dışı yayını" görünümünden kurtulamamasıdır. Derginin ele aldığı konular büyük bir ağırlıkla Batı Avrupa parti örgütlerini ilgilendiren konularla sınırlı kalmaktadır. Bu durum ileride önemli sayılabilecek sorunlara yol açabilir. Bunlardan birisi de, partimizin ana gövdesini oluşturan Türkiye parti örgütlerimizle yurt dışındaki parti

örgütlerinin tartıştıkları konular bakımından giderek farklılaşmalarıdır. Fakat bu önemli eksikliği gidermede yazı kurulunun yapabileceği hemen hiçbir şey yoktur. Politik Büro, Türkiye parti örgütlerimizin ve üyelerinin Yeni Yol'a katkılarını artırmalarını sağlayacak önlemleri almalıdır. Bunların başında da, Yeni Yol'un Türkiye parti örgütlerimize ve üyelerine ulaşmasını sağlamak gelmektedir, çünkü hiç kimse bilmediği, tanımadığı bir yayın organına talimatla ya da uyarıyla tartışma yazıları ya da okur mektupları yazamaz.

- 4) Yeni Yol, ilk dört sayısında okur mektuplarına en az yazarlarına verdiği kadar önem verdi. Yazı kurulu okur mektupları konusundaki bu tutumunu sürdürmeyi düşünüyor. Yeni Yol'a gelen mektup sayısı her geçen gün artıyor. Buların büyük bir çoğunluğu, biçimcilikten uzak, yazanın parti politikası, parti yaşamı, ve "nasıl bir komünist partisi?" konusunda gerçek düşüncelerini ve duygularını dile getiren canlı mektuplar. Bütün okurların "mektuplar sayfasına" gösterdikleri büyük ilgi de bunun bir başka kanıtı.

Yazı kurulu, okur mektupları konusunda aldığı ilke kararını 23. sayıdan itibaren değiştirdi. Özellikle Basri Balıkçı yoldaşın yazdığı mektup üzerine hem kendisiyle yapılan hem de yazı kurulunun kendi içinde yaptığı tartışmalar, yazı kurulunu okur mektuplarının yayınlanmasına, "açık hakaret unsuru taşımadıkça" dışında başka kısıtlayıcı koşul getirmenin özellikle bugünkü aşamada doğru olmayacağı, bunun parti içinde açıklık sağlama ve parti yaşamını demokratikleştirme amacına hizmet etmeyeceği sonucuna getirdi. Yazı kurulu, okur mektupları konusundaki tutumunu 23. sayıdaki "Yeni Yol'dan" sütununda ve 24. sayıda da üçüncü sayfada "Yazı Kurulu" imzalı bir yazıyla açıkladı.

Okur mektupları sayfasında yayınlanan mektupların bazılarında, parti içi tartışmada gözetilmesi gereken düzeyin epey altında kaldığı, zaman zaman karşılıklı "hesaplaşma" eğiliminin ağır bastığı, görüşlere karşı olmakla kişilere karşı olmanın birbirine karıştırıldığı oluyor. Politik Büro, Batı Avrupa örgütleriyle yaptığı genişletilmiş toplantının sonuçlarını değerlendirirken aynı konuyu ele alarak şu saptamayı yapıyordu:

"PB, parti içi tartışma ve demokrasiyi geliştirme sürecinin başında bulunduğumuzu ve bu alanda yerleşmiş geleneklere sahip olmak için yeni deneylere ve zamana gereksinimimiz olduğunu görüyor."

Yazı kurulunun okur mektupları konusundaki yayın politikası da aynı yaklaşıma dayanıyor. Parti içi tartışmaların, partinin yürüttüğü güncel politik mücadele ile bağlanabilmesi için ve buna denk düşen bir tartışma kültürünün bütün parti kamuoyunda vazgeçilmez bir norm haline gelebilmesi için, bunun parti örgütlerimiz ve üyelerimiz tarafından yaşanarak öğrenilmesi gerekiyor. Yeni Yol, özellikle okur mektupları sayfasıyla parti içi tartışma deneyiminin gelişmesine ve tartışma kültürünün yaşanılarak edinilmesine küçümsenmeyecek bir katkıda bulunuyor.

Okur mektuplarında ele alınan parti yaşamına ilişkin kimi sorunların "hoş olmayan bir görünüm" yarattığı da oluyor. Fakat ister tek yanlı ister çeşitli amaçlarla yansıtılmış olsun, bu sorunlar onları Yeni Yol'da yayınlamamakla ortadan kalkmıyor. Üstelik, bu mektupları yayınlamamak, bu sorunların, dedikodu biçiminde ve partiyi sürekli yıpratarak parti dışında konuşulmasını da engelliyemiyor.

Parti örgütlerinin ve üyelerinin sağduyusuna, partimize yaraşır bir tartışma kültürünü kendi deneyimleriyle yaratacaklarına güvenmek gerekiyor. Yazı kurulu, parti içi demokrasinin en güçlü aracı olan gerçek açıklığın, ancak böyle bir güven temeli üzerinde yaratılabileceğine inanıyor.

Okur mektuplarının herhangi bir sınırlama olmadan yayınlanması, her düzeydeki parti yönetimlerine parti üyelerinin gerçek nabzını yansıttığı gibi, acilen el atılıp çözülmesi gereken birikmiş sorunların da neler olduğunu gösteriyor. Buna ek olarak, okur mektupları, her düzeydeki parti yönetici organları ve tek tek yöneticileri üzerinde de parti kamuoyunun denetimini arttırıyor; parti yaşamının yenilenmesine ve demokratikleşmesine doğru ilk adımları

oluşturuyor. Partinin yenilenmesi ve demokratikleşmesi tek başına MK ya da PB kararlarıyla ve genelgeleriyle sağlanamayacağına göre, bugünkü aşamada bunun en güçlü araçlarından biri de Yeni Yol oluyor.

Yazı Kurulu, Merkez Komitesi'nin ilk plenumunun, Yeni Yol'un yayın politikası konusunda açık görüş belirtmesini ve dergiyi desteklemesini bekliyor.

- 5) Yeni Yol'un, üzerine düşen işlevi yerine getirebilmesi için, olanakların buna izin verdiği Batı Avrupa koşullarında, her düzeydeki parti örgütlerinin toplantılarını ve faaliyetlerini gücü yettiği oranda hiçbir engelle karşılaşmadan izleyebilmesi önem taşıyor. Bir yazı kurulu üyemizin Federal Almanya'da izlemek istediği bir yerel konferansa katılma olanağınbulamayışı, yazı kurulunu bu bakımdan endişelendirmiştir. **FAC Konferans Hazırlık** Komitesi, Krefeld konferansını izlemek istediğini söyleyen yazı kurulu üyisine, kendisinin aynı kentte yaşadığı ve bu kentteki parti örgütünün sorunlarında "taraf olduğu" gerekçesiyle izlemesinin doğru olmayacağını bildirmesi; Yeni Yol'un işlevinin ve parti yaşamında oynadığı rolün bazı parti örgütlerimiz tarafından yeterince anlaşılamadığı ve Yeni Yol'un parti içi sorunlarda bir taraf olabileceği gibi bir düşüncenin varolduğu izlenimini yaratmaktadır.

Bu olayın küçümsenmeyecek bir ciddiyette olduğunu düşünen yazı kurulu, konuyu görüşmüş ve basredaktörün durumu İdeolojik Çalışma Bürosu'na yansıtmasına ve konunun MK plenumuna getirilmesini istemesine karar vermiştir.

- 6) Yeni Yol'un önemli eksikliklerinden birisi de, gerek imzalyazılarla, gerekse okur mektuplarıyla gündeme getirilen konularda partinin ilgili yöneticilerinin görüşlerinin dergide yeterince yansımamasıdır. Bu özellikle okur mektuplarında dile getirilen sorunlar ve görüşler için geçerlidir. Hem mektubu yazan hem de genel olarak okur kitlesi, parti yöneticilerinin ne dediğini, haklı olarak, öğrenmek istemektedir. Her mektuba ve bu mektuplarda dile getirilen her soruna ve görüşe kuşkusuz ki yanıt verilmesi olanaklı olmadığı gibi, doğru da değildir. Ama dile getirilen sorunun muhatabı olan parti yöneticilerinin gerektiği oranda sözlerini söylemedikleri de bir gerçektir. Okurlar, bu gereksinimin yazı kurulu tarafından karşılanmasını, yazkurulunun dile getirilen sorunlar ve görüşler karşısında tavır almasını istemektedirler. Oysa okurların bu gereksinimlerinin parti yöneticileri ya da yönetici organları tarafından değil de yazı kurulu tarafından karşılanması, Yeni Yol'un işlevini olumsuz yönde etkiler; ayrıca, Yeni Yol'un her düzeydeki parti yönetim organları ve yöneticileri adına konuşması da zaten doğru değildir.

PB, kendi üyeleri de içinde, parti yöneticilerini, ortaya atılan sorunlar ve öne sürülen görüşler konusunda kendi görüşlerini daha sık belirtmeye özendirmelidir. Aksi durumda, okurlar ve imzalarıyla tartışmaya katılan yoldaşlar bir süre sonra Yeni Yol'u bir tür "iç boşaltma" organı olarak görmeye başlayacaklar ve dergi bugün sahip olduğu saygınlığı ve etki gücünü yitirmeye başlayacaktır. PB, parti içi açıklığın ve parti yaşamını demokratikleştirmenin, yalnızca üyelerin görüşlerini serbestçe söylemelerinden ibaret olmadığı gerçeğinin kavranmasına yardımcı olmalıdır.

- 7) Yeni Yol'un temel bir eksikliği de, parti örgütlerini ve üyelerini, programımızın ve kongrenin saptadığı politika doğrultusunda yönlendirici tartışmaları açmakta, parti örgütlerinin faaliyetlerine bu açıdan yeterince ışık tutmakta, onların yayın organı aracılığıyla denetlenmesine yardımcı olmakta, parti içi durgunluğu aşmakta ne gibi özgün sorunlarla karşı karşıya olduklarına çıkarmakta yetersiz kalışıdır. Bu eksikliğin temel nedeni, yazı kurulunun yalnızca üç kişiden ibaret oluşu ve derginin teknik yükünün de büyük çapta yazı kurulunun, daha çok da basredaktörün sırtında kalışıdır. O nedenle PB, daha fazla gecikmeden yazı kurulunu güçlendirmelidir. Mevcut yazı kurulunun önerisi, Can Açıkgoz yoldaşın ve Federal Almanya konferansı sonucunda oluşacak yeni Bölge Komitesi'nin propoganda-ajitasyondan sorumlu üyesinin yazı kuruluna katılmasıdır.

Yazı kurulunun güçlendirilmesiyle birlikte, yazı kurulu üyelerinin adlarının dergide ilan edilmesi

konusunun bir kez daha ele alınması ve olumlu yönde karara bağlanması yerinde olacaktır. Bu hem derginin ve dolayısıyla parti yönetiminin saygınlığını, hem de yazı kurulunun sorumluluğunu ve enerjisini artıracaktır.

Tiraj ve gelir-gider durumu

Tiraj: 21. ve 22. sayılar 3000'er adet basıldı. 23. sayıdan itibaren bu miktar 2500 indi. Bu miktarın ülkelere göre dağıtımı ve parastahsil edilebilen, yani satılabilen dergi sayısı yaklaşık olarak şöyledir:

Gönderilen yer	Gönderilen miktar	Parası tahsil edilen miktar
Türkiye	30	-
Federal Almanya	1230	730
Batı Berlin	100	100
İngiltere	150	150
Danimarka	-	-
İsveç	60	60
Hollanda	80	75
Belçika	25	25
Fransa	50	-
İsviçre	200	200
Avusturya	10	10
Avustralya	40	-
Yunanistan	25	25
PB	200	-
Depo	300	-
TOPLAM	2500	1375

Eldeki mevcut kayıtlara ve ilk iki sayıya ilişkin parası dönen satış gelirlerine bakılacak olursa, ortalama net satış 1375 adettir. Fakat bunun iyimser bir rakkam olduğu, gerçek satışın 1250 dolayında olduğu söylenebilir.

Gelir: 1250 adet ortalama satış, ayda ortalama (1250 x 2,00 DM) 2.500 DM'lik gelir demektir. Derginin şu anda bu satış hasılatı dışında başka geliri yoktur.

Gider: Derginin ilk dört sayıda ortalama aylık giderleri şöyledir:

Kağıt ve baskı	1.145 DM
Kırım	300
Paketleme (işçilik)	30
Postalama (pul)	380
İki kadronun aylık yol parası	200
Taksi, vb. ulaştırma	100
Diğer çeşitli	60
TOPLAM	2.275 DM

Buna göre, dergi her ay ortalama (2.500 DM - 2275 DM) 225 DM kar etmektedir. Ama bu kağıt üzerinde kalan bir kardır. Yeni Yol, ödemesi gerektiği halde bugüne kadar ayda 200 DM tutan kirasını ödemiş; hem 4 aylık kira borcunu ödemek hem de bundan sonra aksatmamak durumundadır. Ayrıca bugüne kadar telefon ücreti de ödemiş, ki bundan sonra böyle bir gider kalemi daha ortaya çıkacaktır. Bu gider kalemleri de hesaba katıldığında, Yeni Yol her ay, küçük bir miktar da olsa, zarar etmekte; en iyimser bakışla gelirleriyle giderleri birbirine eşitlenmektedir.

21. sayısı çıkarken parti yönetiminden alınmış olan 1.500 DM dışında Yeni Yol bugüne kadar parti kasasına yük olmamıştır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

BİRLİK ENFORMASYON MERKEZİ (BEM)

Partimizin basın ajansı olarak çalışan Birlik Enformasyon Merkezi (BEM), Boran ve Kutlu yoldaşların 7 Ekim 1987 günü Brüksel'de yaptıkları basın toplantısı sırasında faaliyete geçmiş ve Sargın ve Kutlu yoldaşların davalarının başlamasına kadar geçen süre içinde, özellikle Türkiye basınve kamuoyunu partimiz konusunda bilgilendirmekte, kamuoyu oluşturmakta ve parti yönetiminin Türkiye basınından çeşitli konularda bilgi toplamasında ve ilişkiler kurmasında önemli bir işlev görmüştür. Bu başarıda A. Şenesen ve Z. Şenesen yoldaşların payları büyüktür.

BEM'in bu başarıyı sağlaması için, meslekten anlayan bir kadro ve bir telex ve telefax makinesi yeterli olmuştur.

BEM, yabancı basını ve dolayısıyla Avrupa kamuoyunu bilgilendirmekte aynı ölçüde başarılı olamamıştır. Bunun nedeni, yabancı basının partimize gösterdiği ilginin Türkiye basını kadar yüksek olmayışı ve yabancı basınla ilişki kuracak, haberleri basit çevirinin dışında yabancı dillerden hazırlayacak kadronun bulunamamış olmasıdır.

BEM'in işlevi, geçtiğimiz Haziran ayından bu yana giderek azalmaktadır. Bunun başlıca iki nedeni var:

1) Kutlu ve Sargın yoldaşların dönüşlerinden sonra, özellikle duruşmanın başlamasından sonra, partimize ilişkin olarak basının ve kamuoyunun ilgi gösterdiği türden enformasyonun kaynağı Türkiye'ye kaymış ve BEM'in TBKP'ye ilişkin enformasyon tekeli kırılmıştır. Nitekim BEM, son 7-8 ay içinde TBKP kuruluş kongresi ve politik göçmenlerin dönüşü gibi kaynağı B. Avrupa olan haberler dışında Türkiye basınında yankılanan herhangi bir faaliyette bulunamamıştır.

2) TBKP kongresinin açıklanmasıyla birlikte parti yönetimi "parti sözcülüğü" kurumunu kurmuştur. Böylece partinin görüşlerini, kararlarını ve faaliyetlerini duyurmak için BEM gibi bir ajansın aracılığına ihtiyacı kalmamıştır. Nitekim, TBKP kongresinin yapıldığının açıklanmasından hemen sonra kamuoyunda başlayan komünist partisinin yasallaşması tartışmalarında partimiz MK'nın görüşlerini BEM aracılığıyla değil, parti sözcüsü aracılığıyla duyurmuştur.

Bütün bunlara rağmen, BEM'in kurum olarak varlığını sürdürmesinde yarar vardır. Çünkü herşeyden önce özellikle Türkiye basınına kendisini kabul ettirmeyi başarmış, kamuoyunda meşruiyet kazanmış bir basın ajansıdır. Türkiye'den partimizin PB'su ile doğrudan ilişki kurmak isteyen çevrelerin başvuracakları tek kurum hala BEM'dir. Kaldı ki, politik göçmenlerin dönüş hareketinin sürdürülmesi, vb. gibi B. Avrupa kaynaklı gelişmelerde her zaman oynayabileceği bir rol vardır. Fakat bunun için telefax makinesinin işler durumda tutulması ve A. Şenesen'in diğer işlerine paralel olarak bu işi de sürdürmesi yeterlidir.

Artık üzerinde durulması gereken asıl sorun BEM değil, parti sözcülüğü kurumunun tek kişinin omuzlarında sürmesine son verilmesi ve bu kurumun güçlendirilmesidir. Sorun dün olduğu gibi bugün de salt "gazetecilik" sorunu değil, politik yaşamın gündemine giren belli başlı bütün konularda partinin tutum alabilmesi, kendi görüşünü gecikmeden basın aracılığıyla kamuoyuna duyurabilmesi, politik yaşamın gündemine müdahale edebilmesidir.

SÜRESİZ YAYINLAR

Partimizin kitap ve broşür gibi süresiz yayınları --TBKP kongre belgeleri dışında-- uzun zamandan beri çıkmamaktadır. Bu durum, dünya komünist hareketindeki, özellikle SBKP ve SSCB'deki tartışmalar orijinal kaynaklardan izlemek ihtiyacında olan parti üyelerimizi burjuva basın-yayın organlarına mahkum etmektedir. Yeni Açılım'a konan çeviriler ve Dünyaya Bakış dergisi bu ihtiyacı karşılamaktan çok uzak kalmaktadır. Türkiye'de konuyla ilgili zaman zaman çıkan kitap ve broşürler ise yurt dışına ulaşmamaktadır. Parti programının örgütlerimiz ve üyelerimiz tarafından benimsenebilmesi ve parti içinde yürüyen tartışmaların olumlu bir kanala yönelebilmesi için çok büyük önem taşıyan bu soruna öncelikle eğilinmesi gerekmektedir. Konu, B. Avrupa'da bizim dışımızda kalan devrimci parti ve akımlarla diyalog ve ilişkilerimiz açısından da önem taşımaktadır.

Bu alandaki eksikliğimizin temelinde, süresiz yayınlarla ilgilenen, bunun sorumluluğunu taşıyan bir organın ve kişinin olmamasıdır. Sorun yalnızca dizgi, tashih, basım, dağıtım ve satış gelirlerinin tahsil edilmesinden ibaret değildir. Bundan daha önemlisi, hangi yayınların çevrileceğine, hangi biçimler altında basılacağına karar verilmesi ve yayınlanacak materyalin basıma hazırlanmasıdır; yani sorun, redaksiyon ve redaktör sorunudur.

Kaldı ki, sorunun idari, mali ve teknik yönü de tümüyle boşluktur. Bu işi bugüne kadar yürütmüş olan iki kadrodan biri (M. Ermiş), parti yaşamındaki ve Duisburg'daki işyerimizin düzensizliklerden ötürü bu işten ayrılmıştır. Öteki kadro da (E. Uyar), daha farklı nedenlerle işi bırakacaktır. Bunun pratik anlamı, örneğin yapılacak ilk MK plenumunun belgelerinin kimin tarafından nasıl basılacağına ve dağıtılacağına belli olmamasıdır.

Yeni Yol yazı kurulu, dünya komünist hareketindeki tartışmalarla ilgili olarak gecikmeden parti kamuoyumuza iletilmesinde yarar gördüğü materyalleri küçük broşürler halinde çevirip "Yeni Yol yayınları" olarak basmayı ve kendi dağıtım kanallarıyla parti örgütlerine ulaştırmayı düşünmektedir. Bugünkü yazı ve teknik kadrosuyla bunu ne zaman ve ne ölçüde başarabileceği henüz belli değildir. İdeolojik Çalışma Bürosu ve PB, Yeni Yol'un yazı kurulunun güçlendirmesi konusunu ele alırken, soruna bu açıdan da yaklaşması yararlı olabilir.